

[Ib Nørlund]

noré burde vide, at i de socialistiske kulproducerende lande er minearbejderne de højest lønnede, og der findes talrige sundhedsmæssige og sociale foranstaltninger og særlige forbedringer og for øvrigt også strejkeret. Jeg synes, hr. Honoré kan være rolig, men det, der fremfor alt er fejltagelsen i hans måde at gribe disse ting an på, er jo, at han igen en gang – vi har jo diskuteret det tidligere – glemmer apartheid og raceforfølgelsens særlige rolle i forhold til FN. Det er lovfæstet i selve FNs charta, og det er baggrunden for, at FN beskæftiger sig med de sydafrikanske problemer med den intensitet, som det altså nu foregår. Netop derfor burde hr. Honoré også forfølge denne fælles optræden over for apartheidpolitikken med en mere kristelig konsekvens end den, han lægger for dagen.

Til hr. Poul Nielson vil jeg lige gøre opmærksom på, når han siger, hvad vi vil gøre, at jeg stillede spørgsmål om, hvad man ville gøre under sanktioner, og stillede det i denne sammenhæng om, hvad ville man gøre, når man havde skabt en situation, hvor 40 pct. af forsyningerne kommer fra Sydafrika. Det var det, som jeg gerne ville have svar på.

Ellers må jeg sige, at den beklemte samvittighed, som hr. Poul Nielson udstiller her, selvfølgelig kan tjene ham til en vis ære, men ikke til megen faktisk optræden.

Til hr. Uwe Jensen (Ribe a.) vil jeg sige, at strejker ikke er noget, der iværksættes efter appeller og opfordringer herfra. Men havnearbejderne og elektricitetsværksarbejderne kender regeringens opfordring til at afbryde disse forbindelser, og det tror jeg da også man tænker alvorligt over.

Bolvig (RV):

Til hr. Honoré: Jeg er nogenlunde overbevist om, at polske kulminearbejdere ikke har en særlig stor indkomst. Det er der nemlig ikke ret mange polakker der har, på grund af det system, man har bag jerntæppet, men jeg tror ikke, de er dårligere lønnet end så mange andre af deres kolleger. Jeg er også nogenlunde overbevist om, at polske kulminearbejdere ikke har en strejkeret, så jeg vil gerne være med til at medvirke til en ændring af forholdene på den anden side af jerntæppet, ligesom jeg gerne vil medvirke til at skabe en ændring i det sydlige Afrika. Men våbnene kan ikke være de samme. Jeg

mener, at det middel, vi må anvende over for landene bag jerntæppet, er den størst mulige åbenhed, den størst mulige kontakt på alle tænkelige områder, medens jeg derimod har den opfattelse, at det mest effektive våben, vi kan vælge, når det drejer sig om forholdene i Sydafrika, kan være at isolere magthaverne. For om vi kan lide det eller ej, er Sydafrika den vestlige verdens ansvar. Lever vi ikke op til dette ansvar, er jeg ikke det mindste i tvivl om, at så vil vi en skønne dag opleve, at de undertrykte grupper henvender sig andetsteds for at få hjælp i deres kamp for frihed, og den hjælp vil blive givet fra Moskva og andre lande, og herved opnår vi, at et af verdens rigeste lande vil blive et lydigt instrument netop for det land, som hr. Kjelgaard, hr. Uwe Jensen (Ribe a.) og andre med rette nærer så stor frygt for.

Jeg vil gerne sige til hr. Poul Nielson, at jeg forstod hans tilbageholdenhed, og at han ikke svarede mig ret meget, fordi jeg føler mig nogenlunde overbevist om, at hr. Poul Nielson ikke har hjertet bag sine udtalelser, og at hr. Poul Nielson som sine 65 andre kolleger – desværre synes jeg – er bundet af det regeringsfællesskab, man indgik i for få måneder siden. Derfor vil jeg blot nøjes med kun at spørge hr. Poul Nielson, at hvis det bliver dokumenteret, at vi kan få rigeligt kul andetsteds fra, vil hr. Poul Nielson da være med til at forlange et stop for kulindkøb? En holdning kan koste penge, og en holdning kan skabe problemer. Jeg synes, at Danmark, at vi, bør vise vilje til at ofre en ganske lille smule for at blive troet og for at blive værdsat.

Steen Folke (VS):

Ministeren understregede, at man måtte have grundige overvejelser over denne rapport fra Elsam. Det har jeg ikke spor imod, at man overvejer tingene grundigt, det kan altid være fornuftigt. Nu har man foreløbig haft et par måneder til disse grundige overvejelser. Jeg synes måske på den anden side nok, denne tynde, elendige rapports omfang og kvalitet taget i betragtning, at det skulle være muligt at nærme sig afslutningen af disse grundige overvejelser. Jeg vil gerne spørge ministeren igen, hvornår det kan forventes at disse grundige overvejelser bliver bragt til afslutning, og hvornår regeringen optager